

Šifra kandidata:
A jelölt kód száma:

Državni izpitni center

M 1 1 2 5 0 1 2 2 M

JESENSKI IZPITNI ROK
ŐSZI VIZSGAIDŐSZAK

GEOGRAFIJA FÖLDRAJZ

== Izipitna pola 2 ==

2. feladatlap

Geografija Slovenije in Madžarske
Szlovénia és Magyarország földrajza

Sreda, 31. avgust 2011 / 80 minut
2011. augusztus 31., szerda / 80 perc

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.

Izpitni poli je priložena barvna priloga.

Engedélyezett segédeszközök: a jelölt töltőtollat vagy golyóstollat hoz magával.

A jelölt két értékelőlapot is kap. A feladatlap egy színes mellékletet is tartalmaz.

SPLOŠNA MATURA
ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

Navodila kandidatu so na naslednji strani.

A jelöltnek szóló útmutató a következő oldalon olvasható.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 2 strani, od tega 1 prazno.

A feladatlap terjedelme 16 oldal, ebből 3 üres. A színes melléklet terjedelme 2 oldal, ebből 1 üres.

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začinjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na prvi strani in na ocenjevalna obrazca).

Izpitna pola vsebuje 20 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 40. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor.

Odgovarjajte v obliki povedi in ne le z besedo ali besedno zvezo. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

ÚTMUTATÓ A JELŐLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát (a feladatlap első oldalának jobb felső sarkában levő keretbe és az értékelőlapokra)!

A feladatlap 20 feladatot tartalmaz. Összesen 40 pont érhető el. A feladatlapban a feladatok mellett feltüntetjük az elérhető pontszámot is.

*Válaszait töltőtollal vagy golyóstollal írja a **feladatlap** erre kijelölt helyére!*

Válaszoljon mondat formájában, ne csak szavakkal vagy szó szerkezetekkel! Olvashatóan írjon! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd válaszát írja le újra! Az olvashatatlan megoldásokat és a nem egyértelmű javításokat nulla (0) ponttal értékeljük.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

D1 – SLOVENIJA / SZLOVÉNIA

1. Napišite eno temperaturno in eno vetrovno značilnost našega podnebja, ki je posledica lege Slovenije okoli 46° severne geografske širine.

A hőmérsékletre és széljárásra vonatkozóan írja le éghajlatunk egy-egy jellegzetességét, ami Szlovénia a 46° északi földrajzi szélességi kör közelében levésének következménye.

Temperaturna značilnost / Hőmérsékleti jellegzetesség: _____

Vetrovna značilnost / A széljárás jellegzetessége: _____

(2 točki/pont)

2. Priloga 1 (Priloga k Izpitni poli 2) prikazuje padavinsko karto Slovenije. S črkami A, B, C in D so označena območja z nekaterimi padavinskimi značilnostmi. Obkrožite črko, ki ustreza zapisanim trditvam. Posamezno črko lahko uporabite samo enkrat.

Az 1. sz. melléklet (a 2. sz. feladatlap melléklete) Szlovénia csapadéktérképét ábrázolja. A csapadékok jellegzetességére vonatkozóan A, B, C és D betűvel jelöltek néhány térséget. Karikázza be azt a betűt, amelyik megfelel az állításoknak. Minden betűt csak egyszer használhat.

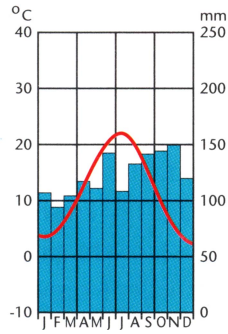
- A B C D Območje je eno izmed najbolj namočenih v Sloveniji.
A térség Szlovénia legcsapadékosabb területei közé tartozik.
- A B C D Območje ima najmanj padavin v Sloveniji.
A térségben van a legkevesebb csapadék Szlovéniában.
- A B C D Območje ima glavni višek padavin v jeseni.
A csapadék ősszel tetőzik ebben a térségben.

(2 točki/pont)

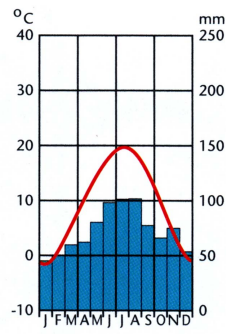
3. Obkrožite številko slike, ki prikazuje podnebne značilnosti kraja, v katerem je večji vpliv morja. Opišite, zakaj pade največ padavin v Subpanonskih pokrajinah poleti. Če bi poletni višek oslabel, bi se ogroženost zaradi suše v Subpanonskih pokrajinah povečala bolj kakor v drugih slovenskih pokrajinah. Pojasnite zakaj.

Karikázza be annak a képnek a számát, amelyik azt a helységet ábrázolja, ahol nagyobb a tenger hatása. Írja le, miért esik a szubpannon térségben a legtöbb csapadék a nyári időszakban. Amennyiben a nyári maximum csökkenne, az aszály miatt fellépő veszély a szubpannon térségben nagyobb lenne, mint Szlovénia más tájain. Magyarázza meg, miért.

Slika 1 / 1. sz. kép

Slika 2 / 2. sz. kép

(Vir: Senegačnik, J., 2008: Slovenija 1, Geografija za 3. letnik gimnazij, str. 32. Modrijan. Ljubljana)

Opis / Leírás: _____

Pojasnitev / Magyarázat: _____

(3 točke/pont)

4. Vzročno-posledično pojasnite, zakaj je območje alpsko-dinarske pregrade najbolj namočen predel Slovenije.

Ok-okozati összefüggéssel magyarázza meg, miért az Alpok-dinári-korlát térsége a legcsapadékosabb Szlovéniában.

(2 točki/pont)

5. Razložite, zakaj pri poimenovanju padavinskih režimov v Sloveniji (npr.: submediteranski, subpanonski) dodajamo predpono »sub«.

Magyarázza meg, miért használjuk Szlovénia csapadékrendszereinek megnevezésekor (pl.: szubmediterrán, szubpannon) a "szub" előtagot.

(1 točka/pont)

D2 – SLOVENIJA / SZLOVÉNIA

6. Dopolnite besedilo.

Egészítse ki a szöveget.

Prometna lega Slovenije je na stičišču različnih naravnih in gospodarskih enot, zato je ena izmed glavnih značilnosti naše države prometna _____ . Prometno omrežje se je moralo prilagajati razgibanemu površju, zato se je v glavnem razvilo v nižinah, kotlinah in _____ . Poleg običajnih vrst prometa (cestni, železniški, vodni in letalski) se zelo hitro povečuje pomembnost prenosa _____ .

Szlovénia különböző természeti és gazdasági egységek találkozásában fekszik, ezért országunk egyik legfőbb jellegzetessége a/az _____ .

A közlekedési hálózatnak alkalmazkodnia kellett a változatos felszínhez, ezért főleg síkságon, medencékben és _____ fejlődött ki. A szokásos közlekedési ágak mellett (közúti, vasúti, vízi és légi) igencsak gyorsan növekszik a/az _____ áramlása is.

(2 točki/pont)

7. Posameznemu obdobju v preteklosti Slovenije pripišite tisto vrsto prometa, v katero se je takrat vlagalo največ sredstev.

Szlovénia múltjának egyes korszakai mellé írja azt a közlekedési ágazatot, amelybe annak idején a legtöbb pénzt fektették.

Obdobja / Korszakok	Vrsta prometa / Közlekedési ágazat
Obdobje prvotne industrializacije <i>Az elsődleges iparosítás kora</i>	
Obdobje po slovenski osamosvojitvi <i>A szlovén önállósulás utáni korszak</i>	

(2 točki/pont)

8. S pomočjo slike 3, ki prikazuje glavne železniške povezave v Sloveniji, napišite en kraj, razen Ljubljane, kjer je pomembno železniško križišče.

A 3. sz. kép segítségével, amely a fő vasúti összeköttetéseket ábrázolja Szlovéniában, írjon le (Ljubljanán kívül) egy helységnevet, ahol fontos vasúti csomópont található.

Slika 3 / 3. sz. kép

(Vir: Senegačnik, J., in drugi, 1999: Živim v Sloveniji. Delovni zvezek za 8. razred OŠ, str. 20. Modrijan. Ljubljana)

(1 točka/pont)

9. Slika 4 prikazuje glavne cestne povezave v Sloveniji. S pomočjo slik 3 in 4 napišite ime regije v Predalpski Sloveniji, kjer se cestno in železniško omrežje glede poteka prometnih povezav najbolj razhajata.

A 4. sz. kép a fő közúthálózatot ábrázolja Szlovéniában. A 3. és 4. kép segítségével írja le annak az elő-alpesi régióknak a nevét, ahol a közút- és a vasúthálózat leginkább eltér egymástól.

Slika 4 / 4. sz. kép

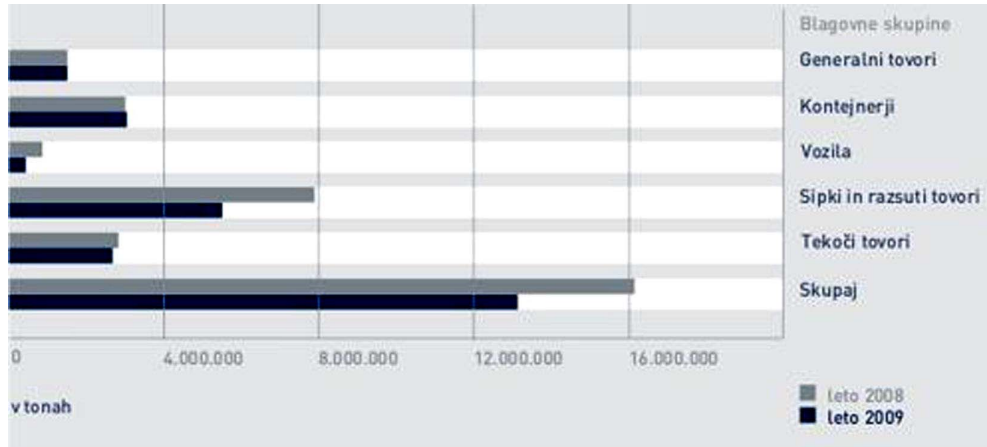
(Vir: Senegačnik, J., in drugi, 1999: Živim v Sloveniji. Delovni zvezek za 8. razred OŠ, str. 20. Modrijan. Ljubljana)

(1 točka/pont)

10. Slika 5 prikazuje ladijski pretovor v Luki Koper v letih 2008 in 2009. Pojasnite dva razloga, zakaj ima dobra železniška povezava za Luko Koper izredno velik pomen.

Az 5. sz. kép a Koperi Kikötő hajókirakodását ábrázolja 2008-ban és 2009-ben. Magyarázzon meg két okot, ami miatt a jó vasúti összeköttetés kiemelkedő jelentőségű a Koperi Kikötő számára.

Slika 5 / 5. sz. kép

(Vir: Spletna stran Luke Koper: <http://www.luka-kp.si/slo/terminali-in-tovor>)

1 _____

2 _____

(2 točki/pont)

11. Ladijski pretovor se je v Luki Koper povečal z dobrih 9 milijonov ton leta 2000 na 16 milijonov ton leta 2008. Pojasnite dva vzroka za tako povečanje pretovarjanja.

A Koperi Kikötő hajókirakodása a 2000. év közel 9 millió tonnájáról 2008-ban 16 millió tonnára emelkedett. Magyarázza meg az átrakodás növekedésének két okát.

1 _____

2 _____

(2 točki/pont)

E1 – MAGYARORSZÁG / MADŽARSKA

12. A 6. sz. kép segítségével nevezze meg Magyarországot szomszédos országait és ezek fővárosát, majd írja őket a megfelelő számú vonalra!

Glede na sliko 6 imenujte sosednje države Madžarske in njihova glavna mesta ter jih napišite na črte k ustreznim številkam.

Slika 6 / 6. sz. kép

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

(3 pont/točke)

13. Magyarország domborzatának tengerszint feletti magassága alacsony. Írja a táblázatba a domborzati forma területének megfelelő részarányát. Vegye figyelembe a következő százalékokat: 2%, 14%, 84%. Ezt követően írjon mindegyikhez **egy** tájnévet.

Relief Madžarske ima pretežno nizko nadmorsko višino. V tabelo vpišite površini reliefne oblike ustrežajoč delež, pri čemer upoštevajte odstotke: 2 %, 14 %, 84 %. Nato kot primer pripišite tudi **po eno** pokrajino.

domborzati forma reliefna oblika	részarány delež	tájnév ime pokrajine
<i>középhegységek sredogorja</i>		
<i>alföldek nižine</i>		
<i>dombságok gričevja</i>		

(2 pont/točki)

14. Egészítse ki a mondatokat úgy, hogy azok igazak legyenek. (Melyik nagytájban található Magyarország legmagasabb, illetve legalacsonyabb pontja? Nevezze meg ezt a két pontot, valamint a nagytájat.)

Doplnite povedi tako, da bosta trditvi pravilni. (Napišite, v kateri makroregiji najdemo najvišjo oziroma najnižjo točko Madžarske. Napišite tudi geografsko ime teh dveh točk in makroregije.)

Magyarország legmagasabb pontja az 1014m magas _____, amely
a/az _____ nagytájban
található. Legalacsonyabb pontja pedig a Szeged közeli _____, amely
a/az _____ nagytájhoz tartozik.

Najvišja točka Madžarske je 1014 m visoki _____, ki je v makroregiji
_____. Najnižja točka pa je
_____ v bližini mesta Szeged, ki spada v makroregijo
_____.

(3 pont/točke)

15. Magyarország a Kárpát-medence központi részén terül el. Röviden írja le két következményét annak, hogyan befolyásolja Magyarország medencefekvése az éghajlatát.

Madžarska leži v osrednjem delu Panonske kotline. Na kratko opišite dve posledici kotlinske lege na podnebje Madžarske.

1 _____

2 _____

(2 pont/točki)

E2 – MAGYARORSZÁG / MADŽARSKA

16. Írja az alábbi mondatok elé az **IGEN** szót, amennyiben az **igaz**, illetve a **NEM** szót, ha **helytelen állítást** tartalmaz!

Pred spodnje povedi **napišite** besedo **DA**, če je trditev **pravilna**, oziroma **NE**, če je trditev **neresnična**.

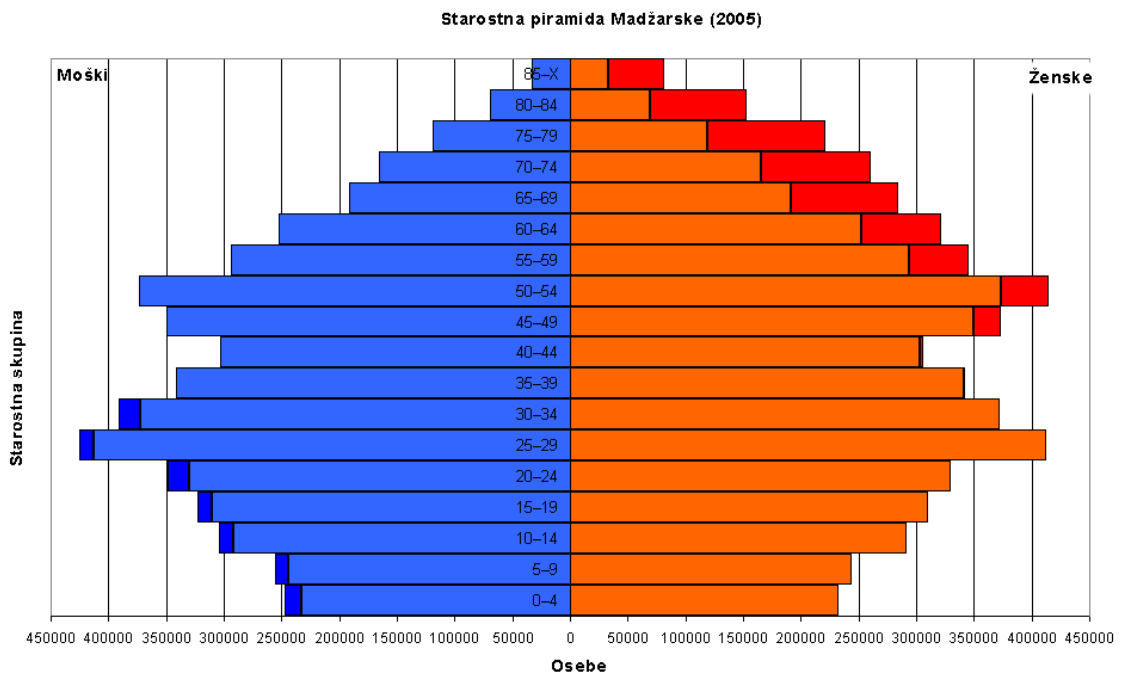
- _____ Magyarország lakóinak 95,5%-a magyar.
95,5 % prebivalstva Madžarske predstavljajo Madžari.
- _____ Az őshonos szlovén nemzetiségi közösség Magyarország keleti részén él.
Avtohtona slovenska narodnostna skupnost živi na vzhodu Madžarske.
- _____ Az összlakosság 2/3-a római katolikus.
2/3 prebivalstva Madžarske so rimskokatolici.
- _____ A sok nemzetiség közül a német ajkúak aránya a legnagyobb.
Med številnimi narodnostmi je največja nemška.
- _____ A Rába menti szlovén nemzetiség kulturális központja Szentgotthárd.
Monošter je kulturno središče porabskih Slovencev.

(2 pont/točki)

17. Figyelmesen nézze meg a 7. sz. képet, amely Magyarország korfáját ábrázolja, és feleljen a kérdésekre.

Ogledajte si sliko 7, ki prikazuje starostno piramido Madžarske in odgovorite na vprašanja.

Slika 7 / 7. sz. kép

Melyik korosztály volt 2005-ben a legnépesebb?

Katera starostna skupina je bila leta 2005 najštevilnejša?

Melyik népesedési ciklusban van Magyarország lakossága?

Na kateri stopnji demografskega prehoda je Madžarska?

Milyen természetes szaporulatra lehet következtetni a korfa alapján?

Na kakšen naravni prirastek lahko sklepamo na podlagi starostne piramide?

(2 pont/točki)

18. *Magyarország népessége az elmúlt években jelentősen csökkent. Melyik demográfiai adatok mutatják ezt a folyamatot? Magyarázza meg a **természetes fogyás** fogalmát.*

Prebivalstvo Madžarske je v zadnjih letih znatno upadlo. Kateri demografski podatki kažejo ta proces? Razložite izraz **negativni naravni prirastek**.

(2 pont/točki)

19. *Az elvándorlások befolyásolják a népesség számának alakulását. Mit jelent a **migrációs egyenleg**, és milyen ez napjainkban Magyarországon?*

Selitve vplivajo na gibanje števila prebivalstva. Kaj pomeni **migracijski saldo** in kakšen je ta dandanes na Madžarskem?

(2 pont/točki)

20. Röviden írja le a **belső vándorlások** okát és irányát.

Na kratko opišite vzrok in smer **notranjih selitev**.

Mi az **ingázás**, és hol a leggyakoribb Magyarországon?

Kaj pomeni pojem **dnevna migracija** in kje je najpogostejša na Madžarskem?

(2 pont/točki)

Prazna stran
Üres oldal

Prazna stran
Üres oldal

Prazna stran
Üres oldal